

College van burgemeester en wethouders
gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

zaaknummer -

behandeld door J. Bruintjes

uw brief/kenmerk -

bijlage(n) -

datum 19 februari 2018

onderwerp Rapport Toegang sociaal domein januari 2018

Geachte college,

In de vergadering van 29 januari 2018 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland het rapport 'Toegang sociaal domein: Dichtbij, laagdrempelig en integraal. Plan van aanpak Steenwijkerland en Westerveld januari 2018' (verder te noemen: het rapport) besproken.

Allereerst wil de Adviesraad opmerken dat het toevoegen van taken uit de Participatiewet, schuld- dienstverlening, jongerenloket en minimabeleid aan de lokale toegang in het sociaal domein een lang gekoesterde wens is. Al jaren vraagt de Adviesraad in zijn adviezen aandacht voor een integrale werkwijze in het hele sociaal domein. Wij zijn ons ervan bewust dat het realiseren daarvan niet eenvoudig is en zijn tevreden over de stappen die reeds gezet zijn. Te weten de realisatie van een integrale toegang voor de jeugd en de Wmo. Terecht wordt in het rapport gesproken over een logische volgende stap waarbij de taken uit de Participatiewet aan de lokale toegang zullen worden toegevoegd. Dat deze taken nu belegd zijn bij de Intergemeentelijke Sociale Dienst (IGSD) die voor twee gemeenten werkt maakt de route naar een integrale toegang voor de inwoners van Steenwijkerland ingewikkeld. De doelstelling om te komen tot een toegang tot ondersteuning die dichtbij, laag- drempelig en integraal moet zijn is ambitieus en zal veel regie vragen bij de realisatie ervan. De Adviesraad heeft daar eerder aandacht voor gevraagd.

Na de inleiding worden er in het rapport een zestal onderzoeksvragen gesteld. Deze zijn gesteld vanuit een bestuurlijk kader. De Adviesraad mist de vraag wat de gevolgen voor de cliënten kunnen zijn.

Betreffende de aanpak wil de Adviesraad opmerken dat zorgvuldigheid geboden is bij een ingrijpende reorganisatie en dat de taken van de stuurgroep en projectgroep goed op elkaar moeten zijn afgestemd. Ook hier is regie belangrijk.

De projectgroep heeft gesprekken gevoerd met vele stakeholders. Dat zijn er van de IGSD vele, maar de beide cliëntenraden (Stichting Cliëntenraad Steenwijkerland en het Cliëntenplatform Sociale Zaken gemeente Westerveld) worden niet genoemd.

Volgens de Adviesraad moeten zij zeker betrokken raken in dit proces.

Vervolgens worden de zes gestelde vragen nader uitgewerkt.

Bij de uitwerking van vraag 1 (hoe definiëren wij de toegang en de gewenste mate van integraliteit?) wordt gesteld dat de toegangstaken te definiëren zijn als: de mogelijkheden waarmee inwoners hun weg vinden naar een vorm van ondersteuning. Toegangstaken zijn divers en op meerdere plekken en bij meerdere organisaties belegd. Deze opzet vraagt een uitstekende kennis van en communicatie tussen de diverse plekken en organisaties. Het is belangrijk dat er op basis van gelijkwaardigheid wordt samengewerkt. De vraag van de inwoner hoort hier leidend te zijn net als bij het opstellen van een plan van aanpak.

De uitwerking van vraag 2 (Welke onderdelen Participatiewet zijn momenteel belegd bij de IGSD?) spreekt voor zichzelf.

De uitwerking van vraag 3 (Welke onderdelen vanuit de Participatiewet willen en kunnen we toevoegen aan de gemeentelijke toegang Wmo/Jeugd en wat heeft dat voor consequenties voor de overige taken van de Participatiewet?) gaat in op het directe contact met de inwoner, de vraagverheldering en de casusregie gedurende de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Dit lijkt ons de essentie van het hele plan en dan verbaast het de Adviesraad dat hierin de onafhankelijke cliëntondersteuning niet wordt genoemd.

De Adviesraad adviseert de taken van de onafhankelijke cliëntondersteuning binnen de Participatiewet nader te omschrijven en de onafhankelijkheid ervan te waarborgen.

De cliëntondersteuning binnen het sociaal domein is nu een taak van Sociaal Werk de Kop welke organisatie tevens een taak heeft in de toegang en uitvoering. Een echt onafhankelijke cliëntondersteuning moet op een andere wijze vorm krijgen.

Bij de uitwerking van vraag 4 (Welke taken bij de backoffice/uitvoering van de Participatiewet komen in aanmerking voor samenvoeging met uitvoering van de Wmo/Jeugd?) wordt bij de schuld-dienstverlening ook de activiteiten van vrijwilligers genoemd. Het is van groot belang om de positie van vrijwilligers in het hele Sociaal Domein te borgen zodat hun inbreng gecontinueerd wordt. Het is in de uitwerking van vraag 4 onduidelijk of en welke taken rond de statushouders aan de toegang worden toegevoegd.

Bij de uitwerking van vraag 5 (Welke andere/backoffice taken blijven vervolgens achter bij de IGSD en wat willen we met deze taken?) wordt terecht het belang gezien de taken van administratie, ondersteuning, rechtmatigheid en kwaliteit dichtbij het primaire proces te houden.

Als een inwoner problemen ondervindt bij de uitvoering van deze taken kan het niet zo zijn dat hij/zij, net als bij de GKB, naar Assen moet reizen om zijn/haar problemen toe te lichten.

Over de uitwerking van vraag 6 (Wat zijn de gevolgen voor de GR IGSD en de gemeentelijke organisatie?) merkt de Adviesraad op dat het transitieplan zo snel mogelijk klaar moet zijn.

Dit om cliënten en medewerkers van de IGSD duidelijkheid te verschaffen over hun positie en om de kwaliteit van de uitvoering te borgen. Het op bladzijde 16 genoemde communicatieplan moet er voor zorgen dat naast de medewerkers iedere belanghebbende tijdig en eenduidig geïnformeerd wordt.

De tijdlijn geeft aan wanneer welke stappen gezet zullen worden.

Het inregelen van een goed functionerende en efficiënt werkende organisatie zal de nodige aandacht moeten krijgen. De Adviesraad adviseert om na de invoering van de integrale werkwijze een (aantal) evaluatie moment(en) vast te leggen.

Samenvattend:

De Adviesraad is zich bewust van de complexiteit van de transformatie van RG IGSD naar een nabije, laagdrempelige en integrale toegang Sociaal Domein. Het formeren van een projectgroep naast de stuurgroep moet zorgen dat er tempo wordt gemaakt waarbij zorgvuldigheid wel in acht genomen moet worden.

Hoewel het hier een reorganisatie van een ambtelijk orgaan betreft mist de Adviesraad de cliënt/inwoner. De beide cliëntenraden dienen ook betrokken te raken bij verdere uitwerking van de plannen.

De wettelijke verplichting om te komen tot een inclusieve samenleving (het VN-verdrag voor rechten van mensen met een handicap) moet worden nageleefd. Centrale begrippen in het verdrag zijn inclusie, persoonlijke autonomie en volledige participatie. De werkwijze van het toegangsteam dient hierop ingesteld te zijn.

De gestelde ambitie om te komen tot een nabije, laagdrempelige en integrale toegang Sociaal Domein waarbij taken vanuit de Participatiewet, schulddienstverlening, jongerenloket en minimabeleid toegevoegd worden mag niet ten koste gaan van de reeds gecreëerde integrale toegang Jeugd en Wmo. Daar waar een verschil van cultuur bestaat tussen de verschillende organisaties betreffende de bejegening van de cliënt/inwoner dient te worden benadrukt dat de vraag van de inwoner/cliënt centraal staat. De vraag en niet het aanbod is leidend.

Voor een verdere ontwikkeling dient het toegezegde transitieplan een onlosmakelijk deel te zijn van dit rapport. Een transitieplan geeft duidelijkheid in de communicatie naar de belanghebbenden (medewerkers, cliënten) en is tevens van nut voor het behoud van de huidige expertise.

De Adviesraad wil graag bij de gang van zaken betrokken blijven en zo zijn kennis en ervaring ten dienste stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland,

H.P. Houter
voorzitter